

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

เนื่องจากปัจจุบันนี้ภาคตะวันออกเพียงเหนือของประเทศไทยเป็นภาคที่มีการเร่งพัฒนา เศรษฐกิจเพื่อยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชนให้สูงขึ้นทัดเทียมกับภาคอื่น ๆ การพัฒนา นี้ข้อมูลสถิติต่าง ๆ ทางด้านเศรษฐกิจย่อมมีบทบาทในการดำเนินงานดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการใช้เป็นเครื่องมือวางแผนนโยบายทางเศรษฐกิจแห่งชาติ และเป็นเครื่องมือสำหรับวัดผล การพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาล ดัชนีราคาผู้บริโภคถือเป็นเครื่องมือทางสถิติที่สำคัญหนึ่งซึ่งสร้างขึ้น เพื่อใช้วัดความเปลี่ยนแปลงของระดับราคาสินค้าอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากผลการพัฒนา เศรษฐกิจ ตลอดจนเป็นเครื่องมือของหน่วยงานรัฐบาลและเอกชน ในการนำไปใช้ในการพิจารณาปรับปรุง เงินเดือนและอัตราค่าจ้างแรงงาน

ในการวิจัยครั้งนี้ได้คำนวณหาดัชนีราคาผู้บริโภคนอกเขตเทศบาลของภาคตะวันออกเพียงเหนือเฉพาะหมวดอาหารเท่านั้น เนื่องจากมีรายจ่ายส่วนใหญ่ของประชาชนนอกเขตเทศบาลใน ภาคตะวันออกเพียงเหนือประมาณร้อยละ 60-89 เป็นรายจ่ายในหมวดอาหาร ซึ่งสินค้าในหมวดอาหาร ที่นำมาหาดัชนีราคาผู้บริโภคได้คัดเลือกเฉพาะสินค้าที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประชาชนใน ภาคนี้รวม 80 รายการ โดยที่การคำนวณหาดัชนีราคาผู้บริโภคเฉพาะหมวดอาหารนอกเขตเทศบาล ใช้วิธีการคำนวณต่างกัน 5 วิธีคือ วิธีของ Laspeyres วิธีของ Paasche วิธีของ Fisher วิธีเฉลี่ยแบบเลขคณิตระหว่างวิธีของ Laspeyres และวิธีของ Paasche วิธีปรับเลขดัชนีของ Laspeyres และ Paasche ซึ่งพบว่า ดัชนีราคาผู้บริโภคที่ได้จากวิธีของ Laspeyres มีค่าสูงสุด และดัชนีราคาผู้บริโภคที่ได้จากวิธีของ Paasche มีค่าต่ำสุด ส่วนดัชนีราคาผู้บริโภค ที่ได้จากวิธี Fisher วิธีเฉลี่ยแบบเลขคณิตระหว่างวิธีของ Laspeyres และ Paasche และวิธีปรับเลขดัชนีของ Laspeyres และ Paasche มีค่าอยู่ระหว่าง ดัชนีราคาผู้บริโภคที่ได้จากวิธี Laspeyres และ Paasche แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อทดสอบสมมติฐานของความแตกต่างระหว่าง ดัชนีราคาผู้บริโภคที่ได้จากวิธีทั้ง 5 วิธี พบว่า ดัชนีราคาผู้บริโภคที่ได้จากวิธีทั้ง 5 วิธีไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้นในการหาดัชนีราคาผู้บริโภคโดยใช้วิธีใดจะให้

ผลไม่แตกต่างกัน แต่สำหรับการวิจัยนี้จะถือว่า ดัชนีราคาผู้บริโภคที่ได้จากวิธีปรับเลขดัชนีของ Laspeyres และ Paasche เป็นดัชนีราคาผู้บริโภคที่ใกล้เคียงกับดัชนีที่ควรจะเป็นมากที่สุด

สำหรับดัชนีราคาผู้บริโภคเฉพาะหมวดอาหารนอกเขตเทศบาลของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งได้จากการวิจัยนี้ และดัชนีราคาผู้บริโภคเฉพาะหมวดอาหารในเขตเทศบาลของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งกองระดับราคา กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ ได้จัดทำไว้แล้วนั้น เมื่อนำมาทดสอบสมมติฐานพบว่า ดัชนีราคาผู้บริโภคเฉพาะหมวดอาหารนอกเขตเทศบาลและในเขตเทศบาลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้นในกรณีที่ต้องกาฯ พิจารณาดัชนีราคาผู้บริโภคเฉพาะหมวดอาหารนอกเขตเทศบาลของภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งยังไม่มีความชัดเจนในทิศทางนั้น อาจจะใช้ดัชนีราคาผู้บริโภคเฉพาะหมวดอาหารในเขตเทศบาลของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของกองระดับราคา กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ มาพิจารณาแทนได้

จากการเปรียบเทียบและทดสอบสมมติฐานดัชนีราคาผู้บริโภคนอกเขตเทศบาลเฉพาะหมวดอาหารของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันออกเฉียง พบว่า ดัชนีราคาผู้บริโภคเฉพาะหมวดอาหารนอกเขตเทศบาลของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สูงกว่า ดัชนีราคาผู้บริโภคเฉพาะหมวดอาหารนอกเขตเทศบาลของภาคตะวันออกเฉียงที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ดัชนีราคาผู้บริโภคที่ได้จากการวิจัยนี้อาจมีคุณภาพไม่ดีเท่าที่ควร เนื่องจากความผิดพลาดของข้อมูลราคาสินค้าและปริมาณของสินค้า กล่าวคือในบางครั้งสินค้าบางชนิดเกษตรกรนำมาได้จากในฟาร์มของตนหรือแลกเปลี่ยนกับฟาร์มอื่น และไม่ทราบราคาที่แท้จริงของสินค้าชนิดเดียวกันที่ซื้อขายในขณะนั้น จึงใช้ราคาเดิมที่ตนเองเคยซื้อจากตลาดซึ่งอาจเป็นระยะเวลาที่ผ่านมา นานมากแล้วมาประมาณราคาสินค้าในปัจจุบัน ซึ่งทำให้ดัชนีราคาที่ได้ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ดังนั้นควรมีการวางแผนปรับปรุงการบันทึกข้อมูลของเกษตรกร โดยอาจเลือกเฉพาะฟาร์มที่ซื้อสินค้าซึ่งใช้ผู้บริโภคเป็นประจําจากตลาดเป็นส่วนใหญ่มาเป็นตัวอย่าง หรือ จากฟาร์มที่เลือกมาเป็นตัวอย่างแล้วเลือกเอาเฉพาะรายการสินค้าที่ซื้อจากตลาดเท่านั้น รายการไหนไม่ได้ซื้อจากตลาดก็ไม่นำมาใช้ในการหาดัชนีราคา ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและมีคุณภาพ และทำให้ ดัชนีราคาที่ได้มีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริงมากขึ้น

ถึงแม้ว่าในการวิจัยครั้งนี้ จะได้นำการวิจัยแต่เฉพาะนอกเขตเทศบาลของภาคตะวันออกเพียงเหนือ แต่เนื่องจากวิธีการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้ในการหาดัชนีราคาผู้บริโภคได้ทุกภาคของประเทศไทย ซึ่งหากสามารถหาได้ครบทุกภาค ก็จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจของประเทศไทยและเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานของรัฐบาล และหน่วยงานของเอกชน ในการนำดัชนีราคาผู้บริโภคไปใช้พิจารณาปรับปรุงเงินเดือนและอัตราค่าจ้างแรงงาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย